

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 19. maj 2011. god.
Br. Ref.:RK124/11

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 22/11

Podnosilac

Bojana Denić

**Ocena ustavnosti odluke Izborne komisije za žalbe i predstavke A br. 263/2010
od 12. novembra 2010. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija
Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gospođa Bojana Denić iz Parteša koju zastupa advokat Bejtush A. Isufi iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Izborne komisije za žalbe i predstavke A br. 263/2010 od 12. novembra 2010. godine kojom je odbijena žalba na odluku Centralne izborne komisije pod brojem 757/10 vezane za mandate političkog subjekta Jedinствena srpska lista.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava odluku Komisije za žalbe i predstavke A br. 263/2010 smatrajući da je su povređeni članovi 3. stav 2, 21. stav 3. i 45. stav 1. Ustava republike Kosovo, kao i članovi 111. Zakona br. 03/L-073 o opštim izborima Republike Kosovo.

Pravni osnov

4. Članovi 113.7 i 21.4 Ustava, članovi 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. januara 2009. (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravila 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 21. februara 2011. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).
6. Dana 24. marta 2011. godine Ustavni sud je obavestio gospodina Bejtusha A. Isufija da je pokrenut postupak i da je predmet dobio br. 22-11.
7. Istog dana Ustavni sud je obavestio i Izbornu komisiju za žalbe i predstavke kao i Centralnu izbornu komisiju da je predmet dobio br. 22-11 i da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti njihovih odluka.
8. Dana 19. maja 2011. god. nakon razmatranja izveštaja sudije Kadri Kryeziu , Vece za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Ivan Čukalović, je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Žalilac Bojana Denić je kao kandidat Jedinствene srpske liste za odbornika Skupštine Opštine Parteš osvojila 15 glasova i bila rangirana na 3. mestu ove političke partije.
10. Isti broj, 15 glasova kao i Bojana Denić dobila je i Jasmina Vasić iz iste političke partije Jedinствena srpska lista, ali je na listi bila rangirana kao 9.
11. Centralna izborna komisija u Prištini je svojim saopštenjem od 16. jula 2010. sa brojem protokola br. 757-10 i potpisom od strane predsednika Centralne izborne komisije proglasila za odbornika Jasminu Vasić i odbila zahtev za potvrđivanje i verifikaciju mandata Bojane Denić za odbornike Skupštine Opštine Parteš.
12. Nezadovoljna ovom odlukom Bojan Denić je izjavila žalbu Centralnoj izbornoj komisiji koja je tu žalbu odbila sa obrazloženjem da je navodno ova odluka konačna a da

nezadovoljna strana ima mogućnost da pokrene administrativni spor pred Vrhovnim sudom u Prištini.

13. Nezadovoljna odlukom Centralne izborne komisije Bojana Denić se žalila Vrhovnom sudu Kosova sa zahtevom da se odluka Centralne izborne komisije poništi. Ali je Vrhovni sud odbio ovu žalbu sa obrazloženjem da se najpre treba obratiti Izornoj komisiji za žalbe i predstavke.
14. U skladu sa preporukom Vrhovnog suda Bojana Denić je dana 15. novembra 2010. godine podnela žalbu Izbornom veću za žalbe i predstavke u kojoj se zahteva da se izmeni odluka Centralne izborne komisije pod brojem 757-10 i da se potvrdi da je ona odbornik u Skupštini Opštine Parteš.
15. Ali je Komisija za žalbe i predstavke odbacila žalbu kao neprihvatljivu sa obrazloženjem da „Rezultati izbora su konačni i obavezujući onda kada su potvrđeni od strane Centralne Izborne Komisije“

Tvrđnje podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva tvrdi da su odlukom Izborne komisije za žalbe i predstavke kojom je odbijen zahtev da se Bojana Denić uvrsti u spisak odbornika Skupštine Opštine Parteš povređena njegova prava garantovanih članovima č.3. stav 2, 21. stav 3, i 45. stav 1. Ustava republike Kosovo.
17. Dalje tvrdi da je ovakvom odlukom došlo do povrede prava predviđenih članom 111. Zakona br . 03/L-073 o opštim izborima Republike Kosovo.

Zakon o izborima na Kosovu

18. Zakon u vezi sa sprovođenjem izbora u Republici Kosovo se upravlja prema Zakonu 03/L-073, Zakonu o opštim izborima u Republici Kosovo, Zakon br. 03/L-256 zakon o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-073 o opštim izborima i Zakonu br. 03/L-072, Zakonu o lokalnim izborima u Republici Kosovo.
19. Prema Zakonu 03/L-073, Zakonu o opštim izborima u Republici Kosovo i Zakonu br. 03/L-072, Zakonu o lokalnim izborima u Republici Kosovo. Član 26. Zakona o lokalnim izborima predviđa sledeće:

„Poglavlje XVI (Prebrojavanje glasačkih listića i objavljivanje rezultata izbora) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.“

20. Član 101. Zakona o opštim izborima predviđa opšte odredbe za prebrojavanje glasačkih listića i objavljivanje izbornih rezultata i pruža ovlašćenje CIK-u da donese pravila u skladu sa istim. Isti navodi sledeće:

101.1. Procesom brojanja glasova će se upravljati u sledeće svrhe: tačnost, transparentnost, efikasnost, mogućnost ponovnog brojanja i ponavljanje izbora i zaštita tajnosti glasanja.

101.2. Redovni glasovi na biračkim mestima na Kosovu će biti prebrojani na biračkim mestima odmah nakon završetka glasanja.

101.3. Procedure brojanja glasova će biti u skladu sa pravilima CIK.

21. CIK je doneo pravila koja određuju mnoge aspekte izbora. Prvo od njih bilo je izborno pravilo br. 01/2008, o registraciji i radu političkih stranaka koje je stupilo na snagu 29. juna 2009. Najnovije je bilo izborno pravilo br. 15/2010 u pogledu prevremenih i vanrednih izbora koje je stupilo na snagu 2. marta 2010.

22. Najznačajnije pravilo doneto u vezi sa ovim slučajem jeste izborno pravilo br. 09/2009 o glasanju i prebrojavanju na biračkim mestima na nivou opštinske izborne komisije, koje je stupilo na snagu 25. juna 2009. Ova pravila se odnose na procese prebrojavanja glasačkih listića i prebrojavanje i usklađivanje uslovnih glasačkih listića. IKŽM rešava žalbe u vezi sa procesom glasanja. Podnosilac zahteva je uložila žalbu IKŽM-u i njena žalba je odbačena od strane IKŽM-a.

23. Zakon br. 03/L-256 zakon o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-073 o opštim izborima u članu 106. stav 1. predviđa sledeće;

“CIK će potvrditi konačne izborne rezultate nakon njihovog okončanja na svim biračkim mestima I okončanja svih procedura brojanja i kada sve žalbe u vezi sa glasanjem i brojanjem budu rešene od strane IVŽM-a i nakon što je svaka žalba na odluku IPŽP rešena od strane Vrhovnog suda Kosova.”

24. Zakon br. 03/L-256 zakon o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-073 o opštim izborima u članu 118. stav 4. predviđa sledeće;

“Protiv odluke IPŽP može se podneti žalba, ali i IKMŽ može preispitati bilo koju svoju odluku nakon podnošenja novih dokaza od strane zainteresovane strane. Žalba Vrhovnom sudu Kosova može se podneti u roku od dvadeset i četiri (24) časa od momenta donošenja odluke IPŽP, i biće prihvaćena ukoliko izrečena kazna prelazi iznos od pet hiljade (5,000) evra ili ukoliko pitanje utiče na osnovna prava. Vrhovni sud donosi odluku u roku od sedamdeset i dva (72) časa od predaje žalbe..”

25. Zakon br. 03/L-256 zakon o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-073 o opštim izborima u članu 118. stav 5. predviđa sledeće:

“Odluka IPŽP je obavezujuća CIK, osim ako se žalba podnosi u predviđenom roku i Vrhovni sud odluči drugačije”

Preliminarna procena prihvatljivosti

26. Da bi zahtev bio prihvatljiv, Sud prvo treba da razmotri da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu Ustavnog suda.

27. Sud primećuje da je podnosilac svoj zahtev podneo prema članu 113.7 Ustava, koji predviđa:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva regulisana zakonom.“

28. Sud želi da naglasi da pravilo da se iskoriste pravna sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, mutatis mutandis ECHR, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u odnosnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmet stvari ukazano implicitno ili u značajnom delu, pravilo o iskorišćavanju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, mutatis mutandis, ECHR, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).
29. Imajući to u vidu, jasno je na osnovu podnete dokumentacije da Sudu nisu dostavljeni dokazi da je podnosilac zahteva iscrpeo sva zakonom predviđena sredstva koja su mu na raspolaganju u nastojanju da njegov zahtev bude odobren pred Sudom. Stoga, on nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom (žalba Vrhovnom sudu Kosova nakon odluke IPŽP) da bi mogao da podnese zahtev Ustavnom sudu shodno članu 113. stavu 7. Ustava.
30. Uzmajući u obzir da je podnosilac zahteva sve vreme postupka bio predstavljen od strane advokata, Sud pretpostavlja da je stranka morala znati koja su joj sve pravna sredstva bila na raspolaganju.
31. Nakon što je razmotrio sve iznete činjenice i dokaze, i nakon što je većao o stvari 19. maja 2011. god., Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 47. stavu 2. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 56. stavu. 2 Poslovnika o radu, dana 30 maja 2011. godine, jednostavno

ODLUČUJE

- I. **DA ODBIJE** zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Mr. sc. Kadri Kryeziu

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani